

Utställningsutlåtande

Utfärdat: 2025-04-04

Diarienummer: SBF-2023-00198

Sirpa Antti-Hilli

Aktbeteckning: 2-5535

Telefon: 031-368 16 09

E-post: sirpa.anti-hilli@stadsbyggnad.goteborg.se

Detaljplan för Bostäder vid Kärleksstigen, inom stadsdelen Styrso

Utställningsutlåtande

Handläggning

Byggnadsnämnden beslöt den 7 februari 2020 att låta ställa ut detaljplaneförslaget. Förslaget har sänts för granskning under tiden 25 mars 2020 – 22 april 2020.

Göteborgs Stad har genomfört en omorganisation vid årsskiftet 2022/2023. Detta ärende hade fram till 2022-12-31 diarienummer 0479/03 hos Stadsbyggnadskontoret. Sedan 2023-01-01 hanteras ärendet istället av Stadsbyggnadsförvaltningen med nytt diarienummer: SBF-2023-00198

Planförslaget har skickats ut enligt bifogad lista över samrådskrets.

Förslaget har under samma tid varit tillgängligt på stadsbyggnadskontoret.

Förslaget finns även tillgängligt på Göteborgs Stads hemsida: www.goteborg.se/planochbyggprojekt.

Sammanfattning

Inkomna yttranden berör i huvudsak skottbullen från skärgårdsskjutfältet och frågor kring strandskydd. Allvarligaste erinringarna gäller skottbullen vilket Länsstyrelsen, Forsvarsmakten samt miljö- och klimatanmännen tagit upp i sina yttranden.

Sedan granskningen har Stadsbyggnadsförvaltningen tagit fram ett nytt PM för hantering av den buller som genereras från skärgårdsskjutfältet, Strategiskt PM – Buller i södra skärgården, som ligger till grund för förvaltningens ställningstagande kring skottbullen från skärgårdsskjutfältet.

Förvaltningen har bedömt att skottbullenproblematiken har hanterats på ett tillfredsställande sätt i planförslaget. Förvaltningen bedömer att bullersituationen, trots bullerpåverkan från verksamheten som under delar av året har förutsättningar

att överskrida riktvärdena, inte kan anses vara olämplig ur hälsosynpunkt. Eventuella överskridanden av riktvärdena är begränsade i omfattning och bullermässigt enbart kopplade till förvarsverksamheten. Övriga störande bullerkällor som t.ex. bil- och spårvagnstrafik, verksamhetsbuller samt nöjesliv kvälls- och nattetid påverkar inte alls området vilket sker på många andra ställen i staden där ny bostadsbebyggelse planeras. I övrigt innebär också ett boende på Brännö hälsofördelar såsom bra luftkvalitet och goda möjligheter till rekreation.

Kopior av samtliga yttranden har överlämnats till exploateringsförvaltningen, fastighetsägare och berörda konsulter för kännedom och eventuellt beaktande vid planens genomförande.

Inkomna synpunkter och stadsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Inkomna synpunkter har sammanfattats nedan. Vid publicering på Stadens webbplats anges inte personuppgifter så som namn, fastighetsbeteckning eller adress. Synpunkterna finns i sin helhet på stadsbyggnadsförvaltningen.

Kommunala nämnder och bolag m.fl.

1. Fastighetsnämnden

Påpekar att planen innehåller särskilda skydd- och verksamhetsbestämmelser för bevarande av Langedgården inom Brännö 1:44. Fastigheten Brännö 1:44 har bytt ägare sedan samråd. Om den nuvarande ägaren fortsatt är intresserad av att vara med i planarbetet ska avtal angående ersättningskrav upprättas innan planens antagande.

Fastighetskontoret har för övrigt inget att erinra mot utställningshandlingen.

Kommentar:

Planområdet justeras så att fastigheten Brännö 1:44 inte längre berörs av detaljplanen. Skydds- och verksamhetsbestämmelserna var ett önskemål från de tidigare ägarna.

2. Göteborgs stads parkering AB

Bolaget har inga synpunkter på förslaget.

Kommentar:

Noteras

3. Kretslopp- och vattennämnden

Kretslopp och vattens övergripande bedömning är att följande behöver ändras i planhandlingarna:

- Planbeskrivningens information om hur avfallshanteringen fungerar på Brännö behöver korrigeras. Avfallshämtning från detaljplanens berörda fastigheter sker inte med sopbil, utan med fyrhjuling med släp. Den mindre sopbil som kör på vissa delar av Brännö kommer inte med färja från fastlandet utan

från Styrso skäret. Det finns ingen Återvinningsstation vid Brännö Rödsten, men viss insamling av tidnings- och förpackningsmaterial finns, samt containrar för grovavfall. Korrigering behöver således ske i planbeskrivningens avsnitt "Trafik" och "Teknisk försörjning - Avfall".

- I plankartan behövs ett förtydligande. Istället för "Lägsta golvnivå är 0,3 m över marknivå i förbindelsepunkt" ska det stå "För att anslutning med självfall ska tillåtas, ska lägsta golvnivå vara minst 0,3 meter över marknivå i förbindelsepunkt med hänsyn till risk för uppdämning i allmänt dag- och spillvattensystem."

Brandvatten

Kapaciteten på allmänt ledningsnät för dricksvatten medger uttag av brandvatten motsvarande områdestyp A:1 (VAV publikation P 83). OBS! Gäller för ledningen med dimension 200.

- Det finns en brandpost på den stora ledningen (V200) i Husviksvägen, i korsningen till Kärleksstigen, ca 115 meter fågelvägen till nybyggnation på fastigheten Brännö 4:172.
- Det finns en brandpost på V200 i närheten av Husviks pumpstation som ligger ca 90 meter från nybyggnation på Brännö 5:47.

På Kärleksstogens vattenledning med mindre dimension finns inga brandposter.

Dagvatten- och skyfallshantering

Dagvatten- och skyfallshanteringen beskrivs i "Dagvatten- och skyfallsutredning, Detaljplan för bostäder vid Kärleksstigen, 2019-12-18". Eftersom det var så många år sedan samrådet bestämde SBK och Kretslopp och vatten 2019 att det fanns behov av en dagvatten- och skyfallsutredning. Utredningen är utförd av Kretslopp och vatten.

Dagvatten ska hanteras genom lokalt omhändertagande på fastigheterna, allmänna dagvattenledningar finns ej utbyggda i planområdet och planeras ej heller att byggas ut.

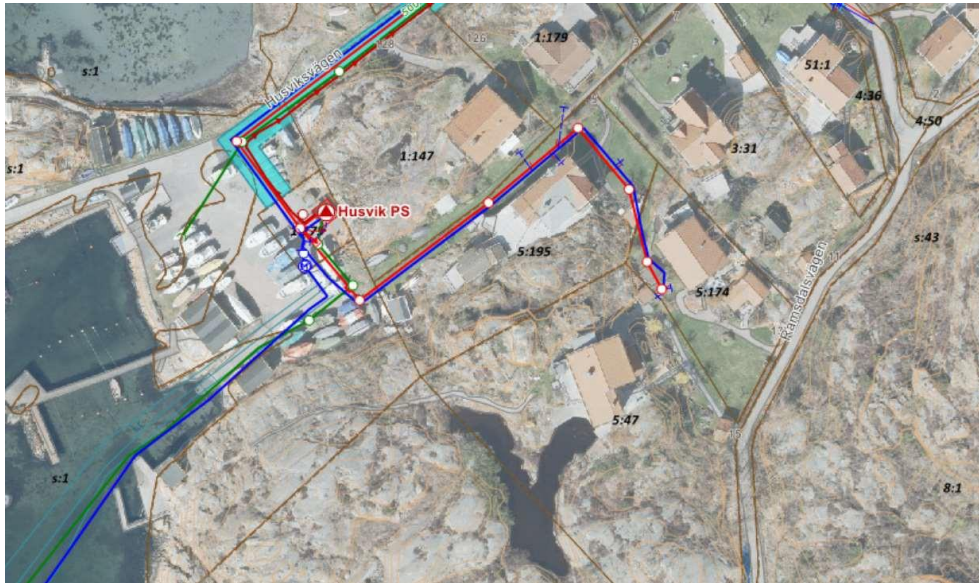
Dagvatten inom planområdet behöver fördröjas för att inte belasta nedströms ligande fastigheter och renas för att inte förorena recipienten. Kraven är att säker höjdsättning för skyfall utförs i samband med nybyggnation och att fördröjning sker inom kvarteretsmark med 10 mm per kvadratmeter hårdgjord yta förslagsvis genom att befintliga naturliga vattenmagasin bevaras. Se detaljer, skisser och foton i dagvatten- och skyfallsutredningen.

VA-anslutning

En gemensamhetsanläggning ska bildas för VA-installationerna.

Lägsta normala vattentryck i förbindelsepunkt motsvarar nivån +58 m (RH2000). I de fall högre vattentryck önskas får detta ordnas och betalas av fastighetsägaren. Ledningsnätets kapacitet medger/medger ej uttag till sprinklers.

Ledningsrätt behöver sökas för befintliga kommunala dricksvatten- och spillvattenledningar mellan förbindelsepunkt för Brännö 5:47 och Husviks pumpstation (se figur). De går över privata fastigheter och där saknas ledningsrätt idag.

Sträcka mellan Husvikspumpstation och förbindelsepunkt för Brännö 5:47 och Brännö 4:174.

Kommentar:

*Planbeskrivning och plankarta justeras vad gäller avfallshantering och bestäm-
melse om förbindelsepunkt. I övrigt görs kompletteringar efter behov.*

Genomförandebeskrivningen kompletteras med behovet av gemensamhetsanläggning.

4. Kulturnämnden

Kulturförvaltningen tillstyrker planen. De arkeologiska frågorna samt de kulturhistoriska värdena är väl hanterade i planen.

Inför en kommande exploatering på tomterna vill Kulturförvaltningen understryka att det traditionella sättet att bygga på öarna är att byggnaderna tar upp nivåskillnader i marken. Sprängningar bör undvikas. Det är viktigt för helhetsbilden av kulturmiljön och för landskapsbilden att naturförutsättningarna så långt möjligt tas tillvara vid ordnande av tomterna.

Kommentar:

Noteras.

5. Miljö- och klimatnämnden

Miljöförvaltningens övergripande synpunkter

- **Ljudmiljö:** Miljöförvaltningen anser att planen inte har säkerställt att Naturvårdsverkets lägre riktvärden klaras, vilket är anledningen till att planförslaget avstyrks.

- **Mobilitet och parkering:** Koppling till den pågående utredningen angående åtgärder för en långsiktig lösning på trafik och parkeringssituationen på Saltholmen/Långedrag bör beskrivas.

Ljudmiljö

I samrådsskedet avstyrkte miljö- och klimatnämnden fortsatt planarbete till dess att osäkerheterna kring buller från Försvarets Skärgårdsskjutfält klarats ut. Nämnden beslutade också att man kan ompröva sitt ställningstagande om byggnadsnämnden kan visa att bullerriktvärdena klaras eller att de bara riskerar att överskridas i ringa omfattning.

I Naturvårdsverkets vägledning om buller från skjutbanor och skjutfält står: Vid nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av bana bör det lägre värdet i tabellen eftersträvas. Vid skjutbanor med lågt utnyttjande bör det högre riktvärdet kunna få gälla. För skjutbanor som endast utnyttjas under några få dagar per år bör även överskridande av det högre riktvärdet kunna godtas.

Miljöförvaltningen anser att Naturvårdsverkets lägre riktvärden, vid nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av skjutbanor och skjutfält, ska klaras inom planområdet. Det gäller även för buller från skjutning med tung kulspruta från båt vid Käsö samt skjutning med granatgevär i norra skjutområdet. Stadsbyggnadskontoret har dock bedömt att det högre riktvärdet kan tillämpas för verksamheten vid Käsö då man anser att utnyttjandegraden är låg. Miljöförvaltningen saknar motivering till hur stadsbyggnadskontoret har gjort bedömningen att verksamheten vid Käsö, som får vara verksam under 20 kalenderdygn per år, är av låg utnyttjandegrad.

Miljöförvaltningen anser att detaljplanen bör utgå ifrån samma riktvärden som i Länsstyrelsens miljöprovningstillstånd, det vill säga Naturvårdsverkets lägre riktvärden.

Miljöförvaltningen bedömer att planen inte har säkerställt att Naturvårdsverkets riktvärden uppfylls inom planområdet. Det gäller för buller från skjutning med tung kulspruta från båt vid Käsö (ett överskridande av det lägre riktvärdet med upp till 7,5 dBAI1) samt skjutning med granatgevär i norra skjutområdet (ett överskridande av det lägre riktvärdet med ca 5 dBLcx2).

Sammanfattningsvis anser vi att stadsbyggnadskontoret inte har visat att bullerriktvärdena klaras eller att de bara riskerar att överskridas i ringa omfattning och föreslår därmed att detaljplanen ska avstyrkas.

Mobilitet och parkering

I planbeskrivningen konstateras att parkeringsplatser inte kan erbjudas vid Saltholmen med hänsyn till den mycket ansträngda parkeringssituationen som råder där. Det vore bra om koppling till den pågående utredningen angående åtgärder för en långsiktig lösning på trafik- och parkeringssituationen på Saltholmen/Långedrag beskrivs. Även inom ramen för arbetet med ny översiktsplan utreds möjligheterna för kompletterande angöringspunkter för skärgårdstrafik som avlastar Saltholmen.

Miljömål

Ett stycke behöver läggas till om vilka miljömål och hur de berörs.

Kommentar:

Sedan granskningen har Stadsbyggnadsförvaltningen tagit fram ett nytt PM för hantering av det buller som genereras från skärgårdsskjutfältet, Strategiskt PM – Buller i södra skärgården. Planbeskrivningens beskrivning utgår numera från resonemangen i detta PM och har kompletterats med en diskussion kring de specifika förhållandena som råder inom planområdet.

Förvaltningen bedömer att bullersituationen, trots bullerpåverkan från verksamheten som under delar av året har förutsättningar att överskrida riktvärdena, inte kan anses vara olämplig ur hälsosynpunkt. Eventuella överskridanden av riktvärdena är begränsade i omfattning och bullermässigt enbart kopplade till förvarsverksamheten. Övriga störande bullerkällor som t.ex. bil- och spårvagnstrafik, verksamhetsbuller samt nöjesliv kvälls- och nattetid påverkar inte alls området vilket sker på många andra ställen i staden där ny bostadsbebyggelse planeras. I övrigt innebär också ett boende på Brännö hälsofördelar såsom bra luftkvalitet och goda möjligheter till rekreation.

I övrigt kompletteras planbeskrivningen med information om pågående arbete med utredning av parkeringssituationen på Saltholmen samt om vilka miljömål som berörs.

6. Park- och naturnämnden

Förvaltningen har fortsatt inga synpunkter till förändringar på planförslaget.

Kommentar:

Noteras.

7. Räddningstjänsten

Räddningstjänsten Storgöteborg har inget att erinra mot planförslaget.

Kommentar:

Noteras.

8. Stadsdelsnämnden Västra Göteborg

Stadsdelsförvaltningen avstår från yttrande i ärendet på grund av att det i första hand berör enskilda och inte bedöms ha någon påverkan utifrån den sociala dimensionen i ett större perspektiv. Förvaltningen ser i övrigt att frågor som brister i skärgårdstrafiken med mera har påpekats i flertalet skrivelser, och är viktigt att beakta i all planering i södra Skärgården. Förvaltningen hänvisar till stadsdelsnämndens yttrande i samrådsskedet och att förvaltningen kvarstår i de ställningstagandena.

Förvaltningens överväganden i samrådsskedet:

”Det finns ett starkt behov av fortsatt bebyggelseutveckling i skärgården som förutsättning för bibehållen service samt ekonomisk och social bärkraft. Förvaltningen tillstyrker förslaget till detaljplan för bostäder vid Kärleksstigen, Brännö, inom stadsdelen Styrso i Göteborg.

*Förvaltningen vill peka på vikten av att uppvärmningen av byggnaderna bör ske med förnybara energikällor och att parkeringssituationen vid Salt-
holmen får en hållbar lösning, så att ytterligare byggnation möjliggörs i
Södra Skärgården.*

*Eftersom den framtida omfattningen av försvarets skjutövningar ännu inte
är klarlagd och för närvarande är under prövning av Länsstyrelsen, förut-
sätter förvaltningen att tillståndsprövningen beaktar påverkan på föresla-
gen bebyggelse.”*

Kommentar:

Noteras.

9. Trafiknämnden

Trafikkontoret ställer sig positiva till utbyggnad av rubricerat ärende.

Parkering

I planbeskrivning står att:

*Parkeringsfrågan är därmed svår att lösa, vilket innebär att avsteg från stadens
vägledning för parkeringstal måste göras. För detaljplanen föreslås ett parke-
ringstal på 0.*

Det bör framgå att det är ett avsteg från tidigare riktlinjer. Enligt gällande: Riktlin-
jer för Mobilitet och Parkering i Göteborgs Stad godkända av byggnadsnämnden
24 april 2018 så ligger detta planområde inom område E. För område E gäller p-
tal 0, därmed så är det inget avsteg som gjorts i denna detaljplan när det gäller
parkering.

*Generellt gällande detaljplaner i södra skärgården och trafiksituationen på Salt-
holmen*

Även om riktlinjer för mobilitet och parkering säger att p-tal 0 gäller inom område
E där södra skärgården ligger så anser Trafikkontoret att utökat byggande i södra
skärgården gör det svårare för att finna en varaktig lösning för parkeringssitua-
tionen på Saltholmen.

Att sätta parkeringstalet till noll har ingen effekt när det gäller att minska efterfrå-
gan av parkeringsplatser vid Saltholmen. Eftersom ett antal av de boende/verk-
samma, som de nya planerna omfattar, trots noll i P-tal ändå kommer att
skaffa/äga bil ökar efterfrågan på Saltholmen.

Kommentar:

Planbeskrivningen uppdateras angående parkeringstalet.

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

10. Försvarsmakten

Försvarsmakten delar inte kommunens slutsatser och bedömning att planområdet inte beräknas utsättas för bullernivåer som kan vara störande. Det PM som hänvisas till i planbeskrivningen och är bilagt handlingarna redovisar i stort korrekta ljudnivåer för fastigheterna inom planområdet. Däremot så kan Försvarsmakten konstatera att PM:et inte ger en heltäckande bild av bullersituationen då det finns uppgifter som missats eller missuppfattats, vilket innebär att kommunens bedömningar således inte stämmer helt med Försvarsmaktens bedömningar. I PM:et verkar man exempelvis utgå ifrån att det kan vara så att antalet grovkalibriga skott inte kommer överstiga 100 st/år, men det maximala antalet skott från exempelvis Galterö är 2500 st/år. Vidare har inte skjutning med Ak4 och Ak5 på Galterö beaktats, vilket för de aktuella fastigheterna överstiger 65 dB(I) respektive 60 dB(I).

För att planhandlingarna ska bli tydliga gällande uppgifter om skottbuller och miljöeffekterna från skjutfältet så föreslår Försvarsmakten att texten i planbeskrivningen ses över och tydligt hänvisar till Försvarsmaktens tillståndsansökan och de beskrivningar som finns i denna.

Sammanfattningsvis gör Försvarsmakten följande ställningstagande för den aktuella detaljplanen. Riktvärden för skottbuller från fin- och grovkalibriga vapen kan komma att överskridas inom planområdet. Planområdet omfattar fastigheter inom redan exploaterade delar av Brännö och planförslaget innebär en mindre förtätning inom redan befintlig bebyggelse. Vid en samlad bedömning finner Försvarsmakten därför att genomförande av planförslaget inte innebär risk för påtaglig skada på riksintresset Göteborgs skärgårdsskjutfält.

Vid eventuell kommande bebyggelseplanering på Brännö, Styrso och Donsö rekommenderar Försvarsmakten samråd i mycket tidigt skede, med syfte att undvika arbete med förslag som inte är förenliga med riksintressen för totalförsvarets militära del.

Kommentar:

Sedan granskningen har Stadsbyggnadsförvaltningen tagit fram ett nytt PM för hantering av det buller som genereras från skärgårdsskjutfältet, Strategiskt PM – Buller i södra skärgården. Planbeskrivningens beskrivning utgår numera från resonemangen i detta PM och har kompletterats med en diskussion kring de specifika förhållandena som råder inom planområdet.

11. Lantmäterimyndigheten

I planbeskrivningen finns en tämligen omfattande motivering till varför strand-skyddet inom en smal remsa av Brännö 5:47 ska upphävas. Det framgår att området är ianspråktaget som gräsmatta i direkt anslutning till den gräsmatta som finns inom Brännö 5:174. När man nu gör sig så mycket besvär för att ändra områdets användning från allmän plats till kvartersmark så känns det rimligt att anta att det ska ske någon förändring, t.ex. att ägaren av Brännö 5: 174 har för avsikt att förvärva området från ägaren av 5:47 och genom fastighetsreglering införliva det i sin fastighet. Det står dock ingenting om detta i genomförandebeskrivningen.

Eftersom det ovan nämnda området är så smalt är det svårt att se vad som gäller inom området. Det ser nästan ut att vara kryssprickat, men det är nog bara några punktprickar som har råkat hamna utanför ytan. Det vore konstigt annars, eftersom angränsande mark är punktprickad i gällande detaljplan. Om man tittar på registerkartan ser det ut som om en del av området är upplåtet för gemensamhetsanläggningen Brännö ga:18, som förvaltas av Brännö vägförening. Men det kan vara så att avgränsningen av utbredningen av ga:18 inte är så noggrant inlagd.

Det står i genomförandebeskrivningen att servitut som tillåter infart till ny fastighet över Brännö 5:47 ska bildas. Om det ska lokaliseras till det område som är inlagt på illustrationen, kommer sannolikt även ett område inom Brännö 5:174 att behöva tas i anspråk. Det kan ifrågasättas om inte ett infartsservitut inom ett område med byggrätt för komplementbyggnader är planstridigt.

Det står i genomförandebeskrivningen att planområdet omfattar fastigheterna Brännö 1:44, 4:172 och 5:47. Möjligen borde man för tydlighets skull skriva 1:44, 4:172 och del av 5:47.

Eftersom det är en detaljplan utan kommunalt huvudmannaskap för allmänna platser, så finns inte kravet att allmän plats inom en fastighet ska avskiljas för att fastigheten ska anses lämplig för sitt ändamål. Den allmänna platsen inom Brännö 5:47 (i angränsande detaljplan) kan således ingå i styckningslotten eller ligga kvar på stamfastigheten. Detta kanske också borde framgå av genomförandebeskrivningen.

Det kan ifrågasättas om noggrannheten på fastighetsgränser i grundkartan är tillräckligt god. Gränserna runt Brännö 4: 172 har god noggrannhet, 0,05 m. Övriga gränser har 0,45 m, några har t.o.m. 1 meter.

Lantmäterimyndigheten har i övrigt inga synpunkter på förslaget.

Kommentar:

Genomförandebeskrivningen kompletteras med uppgifter om att markremsan mellan Ramsdalsvägen och Brännö 5:174 kan överföras från Brännö 5:47 till Brännö 5:174.

Planområdet har även utökats något vid infarten till Brännö 5:47 för att möjliggöra infart till 5:47 direkt från Ramsdalsvägen utan att infarten ska ske över allmän plats; park. Även den föreslagna fastighetsindelningen har ändrats något så att infart till den fastighet som föreslås kunna avstyckas kring den nya byggrätten på 5:47 kan ske direkt från Ramsdalsvägen. Även detta behandlas i genomförandebeskrivningen.

En gränsbestämning har gjorts för fastigheten Brännö 5:47 och plankartan har uppdaterats.

12. Länsstyrelsen

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 12 kap 1 § PBL och nu kända förhållanden att planen inte kan accepteras och därför kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att riksintresse enligt miljöbalken (MB) påtagligt kommer att skadas, att mellankommunal samordning blir olämplig eller att miljökvalitetsnormer enligt miljöbalken inte iakttas.

Däremot anser Länsstyrelsen att bebyggelse kan bli olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa på grund av bullersituationen.

Vidare behöver planen hantera att strandskydd inträder för Brännö 5:47.

Människors hälsa - Buller från Göteborgs skärgårdsskjutfält

Ni har bedömt att buller från Göteborgs skärgårdsskjutfält inte utgör ett hinder för byggnation inom planområdet. Ni har vid den bedömningen gjort flera antaganden:

- Att planområdet inte påverkas av skjutningar med finkalibrig ammunition då överskridande av riktvärdena endast riskerar att ske vid ett tillfälle per år. Detta med förutsättningen att riktvärdet 70 dBAI ska användas under dagtid, vardagar och helger.
- Vid skjutning med grovkalibrig ammunition överskrids riktvärden vid skjutning vid granatgevär samt vid sprängning. Sprängning uppges endast ske vid ett fåtal tillfällen per år. Det finns inga uppgifter om hur många dagar skjutningar med granatgevär pågår eller hur många skott som avlossas. Kommunen anser dock att om man utgår ifrån riktvärdet 95dBLcx som används för nyanläggning av skjutbanor med lågt utnyttjande och vid befintliga skjutfält med högt utnyttjande så överskrids inte riktvärdet.

Naturvårdsverkets riktvärden för buller från skjutbanor och skjutfält är inte framtagna för planering av bostäder. Däremot är de tillämpliga i provnings- och tillsynsändamål. Länsstyrelsen bedömer dock att riktvärdena kan fungera som stöd för att bedöma risken för olägenhet för de planerade bostäderna.

När det gäller finkalibrig ammunition anger Naturvårdsverket följande riktvärden:

- Vid nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av bana bör det lägre värdet i tabellen eftersträvas. Vid skjutbanor med lågt utnyttjande bör det högre riktvärdet kunna få gälla, vilket ni har antagit gäller i detta fall. I ansökan om tillstånd till skärgårdsskjutfältet är totalramen för skjutningar 115 dagar per år, varav bl. a. 75 dagar vid Käsö. Även om skjutning med tung kulspruta (Tksp) från båt, vid Käsö endast sker 20 dagar per år, bedömer Länsstyrelsen inte att skjutbanan kan anses ha ett lågt utnyttjande totalt sett. Om istället bullernivåerna vid planerade bostäder jämförs med riktvärdet 65 dBAI är bullernivåerna högre än riktvärdet med 2,5-7,5 dBAI, 20 vardagar dagtid/år, 6 vardagar kväll/år samt 3 helgdagar dagtid/år och mellan 7,5-12,5 dBAI 1 helgdagskväll/år.

När det gäller skjutning med grovkalibriga vapen t.ex. granatgevär är riktvärdena:

- 95 dBLcx för områden där antalet skott, med en ljudnivå på mer än 90 Lcx, överskrider ca 100 skott per år

- 100 dBLcx för områden där antalet skott, med en ljudnivå på mer än 90 Lcx, underskrider ca 100 skott per år
- Vid nyanläggning ska 5 dBLcx lägre värden eftersträvas.

De beräknade bullernivåerna vid skjutning av granatgevär i norra skjutområdet ligger inom intervallet 92,5 till 97,5 dBLcx. Enligt Försvarsmaktens yttrande är det maximala antalet skott från exempelvis Galterö 2 500 st/år. Länsstyrelsen bedömer även i detta fall att riktvärdet kan komma att överskridas vid planerade bostäder.

Sammantaget anser Länsstyrelsen att planområdet är påverkat av buller från skärgårdsskjutfältet och att Naturvårdsverkets riktvärden kan överskridas vilket bör vara en utgångspunkt vid en bedömning av om en olägenhet för människors hälsa uppstår. Ni behöver göra en ny bedömning av om bebyggelsen är lämplig utifrån Länsstyrelsen och Försvarsmaktens synpunkter på de antaganden som gjorts om bullerstörningar från skärgårdsskjutfältet.

Strandskydd

Enligt 10 a § lag om införande av miljöbalken inträder strandskydd när en fastställd generalplan, stadsplan eller byggnadsplan upphävs eller ersätts av en ny detaljplan. Detta gäller även när en detaljplan för ett område som tidigare har omfattats av en fastställd generalplan, stadsplan eller byggnadsplan upphävs eller ersätts av en ny detaljplan. Länsstyrelsens tolkning är att det är det lagstadgade generella strandskyddet om 100 meter som inträder i dessa fall.

Delar av fastigheten Brännö 5:47 ligger inom 100 m från stranden och berörs därför av att strandskyddet inträder. Detta har tyvärr inte uppmärksamats av Länsstyrelsen i samrådet. I planen behöver ni bedöma om det finns särskilt skäl för att upphäva strandskyddet i denna del. Vi bedömningen behöver ni ta hänsyn till ny bebyggelses upplevda hemfridszon så att förslaget inte riskerar att skapa en privatiserande effekt som avhåller allmänheten från det strandskyddade området i direkt anslutning planområdet.

Länsstyrelsen delar er bedömning i den del där ni föreslår ett upphävande av strandskyddet för del av Brännö 5:174.

Kommentar:

Människors hälsa - Buller från Göteborgs skärgårdsskjutfält

Sedan granskningen har Stadsbyggnadsförvaltningen tagit fram ett nytt PM för hantering av det buller som genereras från skärgårdsskjutfältet, Strategiskt PM – Buller i södra skärgården. Planbeskrivningens beskrivning utgår numera från resonemangen i detta PM och har kompletterats med en diskussion kring de specifika förhållandena som råder inom planområdet.

Förvaltningen bedömer att bullersituationen, trots bullerpåverkan från verksamheten som under delar av året har förutsättningar att överskrida riktvärdena, inte kan anses vara olämplig ur hälsosynpunkt. Eventuella överskridanden av riktvärdena är begränsade i omfattning och bullermässigt enbart kopplade till förvarsverksamheten. Övriga störande bullerkällor som t.ex. bil- och spårvagnstrafik, verksamhetsbuller samt nöjesliv kvälls- och nattetid påverkar inte alls området

vilket sker på många andra ställen i staden där ny bostadsbebyggelse planeras. I övrigt innebär också ett boende på Brännö hälsofördelar såsom bra luftkvalitet och goda möjligheter till rekreation.

Strandskydd

Planhandlingen har kompletterats så att strandskyddet nu även föreslås upphävas för den del av Brännö 5:47 där strandskyddet återinträder.

Sakägare

Vid publicering på Stadens webbplats anges inte personuppgifter så som namn, fastighetsbeteckning eller adress. Synpunkterna finns i sin helhet på stadsbyggnadsförvaltningen.

13. Fastighetsägare 1

Jag överklagar härmed det förslag till detaljplan som föreligger och berör fastigheterna Brännö 1:44 och Brännö 4:172.

Min grund för överklagan är framförallt att jag anser att förslaget innebär en total ofrihet att själv bestämma över egen fastighet men också avsteg från den "fördjupade översiktsplan för Brännö 14 sept 2006, där det på sid 5 under mål och utgångspunkter 3:e avdelningen står att: "Ny bebyggelse skall i första hand förläggas till dalgångar, i sluttningarnas nedre delar och på andra lägre partier på ett sätt som anknyter till det befintliga bebyggelsemönstret på ön". Förslaget innebär att området runt Brännö 1:44 ytterligare kommer att omgärdas av nya (antagligen inte heller med "kulturhistorisk arkitektur") hus, högt upp på berget och femtontalet meter från Brännö 1:44 tomtgräns.

Enligt tidigare planbestämmelser är tomtmarken för 4:172 mark som inte fick bebyggas, där det ändå för 10-15 år sedan gavs tillstånd för avstyckning och bebyggelse av ett bostadshus som nu ligger cirka 15 meter från Brännö 1:44 sydvästra gräns.

Det känns orätt att förtätning med ny modern bebyggelse fortsätter att planeras för genomförande på detta sätt samtidigt som förslag på att enbart Brännö 1:44 skall "förbli orört för all framtid".

Ifall en skyddsbestämmelse ålägges Brännö 1:44 kommer det i så fall också sannolikt (enligt samråd med Villaägarnas juridiska avdelning 2020--02-09) innebära begränsningar till framtida försäljning och påtaglig värdeminskning av fastigheten, vilket jag anser i så fall måste kompenseras från kommunens sida.

Kommentar:

Anledningen till att Brännö 1:44 var med i planläggningen var att de tidigare ägarna ville försäkra sig om att den befintliga bebyggelsen skulle bevaras för framtiden. Eftersom nu inte det intresset finns tas hela Brännö 1:44 bort från detaljplanen.

Övriga

14. Skrivelse utan angiven adress

Jag överklagar härmed det förslag till detaljplan som föreligger och berör fastigheterna Brännö 1:44 och Brännö 4:172.

Min grund för överklagan är framförallt att jag anser att förslaget innebär en total ofrihet att själv bestämma över egen fastighet men också avsteg från den "fördjupade översiktsplan för Brännö 14 sept 2006, där det på sid 5 under mål och utgångspunkter 3:e avdelningen står att: "Ny bebyggelse skall i första hand förläggas till dalgångar, i sluttningarnas nedre delar och på andra lägre partier på ett sätt som anknyter till det befintliga bebyggelsemönstret på ön". Förslaget innebär att området runt Brännö 1:44 ytterligare kommer att omgärdas av nya (antagligen inte heller med "kulturhistorisk arkitektur") hus, högt upp på berget och femtontalet meter från Brännö 1:44 tomtgräns.

Enligt tidigare planbestämmelser är tomtmarken för 4:172 mark som inte fick byggas, där det ändå för 10-15 år sedan gavs tillstånd för avstyckning och bebyggelse av ett bostadshus som nu ligger cirka 15 meter från Brännö 1:44 sydvästra gräns.

Det känns orätt att förtätning med ny modern bebyggelse fortsätter att planeras för genomförande på detta sätt samtidigt som förslag på att enbart Brännö 1:44 skall "förbli orört för all framtid".

Ifall en skyddsbestämmelse ålägges Brännö 1:44 kommer det i så fall också sannolikt (enligt samråd med Villaägarnas juridiska avdelning 2020-02-09) innebära begränsningar till framtida försäljning och påtaglig värdeminskning av fastigheten, vilket jag anser i så fall måste kompenseras från kommunens sida.

Kommentar:

Anledningen till att Brännö 1:44 var med i planläggningen var att de tidigare ägarna ville försäkra sig om att den befintliga bebyggelsen skulle bevaras för framtiden. Eftersom nu inte det intresset finns tas hela Brännö 1:44 bort från detaljplanen.

15. Naturskyddsföreningen i Göteborg

Naturskyddsföreningen i Göteborg ställer sig allmänt kritiska till att fortsätta bygga Göteborgs redan hårt exploaterade kust- och skärgårdsmiljö med ingrepp som är oåterkalleliga. Detaljplanen saknar även ett djupare resonemang kring bedömningar av värdet av naturmiljön och en naturinventering bör göras.

- Naturinventering bör genomföras vid rätt årstid för få ett bra underlag till beslut och säkerställa vilka naturvärden som finns och inte finns i miljön. Planbeskrivningens resonemang och förklaring av naturvärden är i nuläget undermålig. Det finns bland annat ljunglandskap, som Göteborgs stad har ett extra ansvar att bevara, och mindre dammar som kan innebära naturvärden. Under kapitlet naturmiljö står det att "Detaljplanen bedöms inte ha någon påverkan

på naturmiljön”. Hur resonerar och görs den bedömningen? Det behöver förtydligas och det görs bäst genom en naturinventering.

- Detaljplanen påverkar riksintressen. Hela södra skärgården är av riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap. MB. Typiskt för Brännö är ett äldre jordbrukslandskap. Det ligger även i ett område med högexploaterad kust som omfattas av särskilda hushållningsbestämmelser enligt 4 kap. MB. Området är till sin helhet av riksintresse på grund av sina natur- och kulturvärden. Fritidshus får i huvudsak bara tillkomma som komplettering av befintlig bebyggelse. Det behöver förtydligas hur dessa byggnader innebär komplettering av befintlig bebyggelse. Se figur 1 och 2.
- Kommunen har gjort en behovsbedömning där det bland annat står att “Detaljplaneförslaget medger endast en komplettering i befintlig sammanhållen bebyggelse” och det är en av anledningarna till att ingen miljökonsekvensbeskrivning behöver utföras. Föreningen ställer sig frågandes till att de nya byggnaderna verkligen är del av en sammanhållande bebyggelse, se figur 1 och 2. Detta bör förtydligas, vad innebär sammanhållande bebyggelse?
- Planen påverkar strandskydd på fastighet 5:47 som kommer upphävas.
- Detaljplanen kräver och tillåter sprängning av berg för både väg och byggnader vilket innebär oåterkalleliga ingrepp i ett skärgårdslandskap av riksintresse. Bergsprängningar medför även risker som förklaras i planbeskrivningen.
- Flera naturliga små dammar i bergsänkor på fastighet 4:172 kommer byggas bort.
- Det står angående dagvattenavrinning att “Dessa problem får inte förvärras av aktuell planläggning” (Planbeskrivningen s 9). Hur säkerställs detta när det blir mer hårdgjord yta genom exploatering och vägar? De förslag som läggs fram under kapitel dagvatten- och skyfallshantering såsom krossdike, grusade ytor, gröna tak står inte reglerat i plankartan.
- De lokala miljömålen beaktas inte i planen, dessa bör redovisas och hur de påverkas i planbeskrivningen.

Kommentar:

- *Naturinventering – Detaljplanen omfattar två fastigheter som redan är bebyggda och till största delen ianspråktaga för detta ändamål. Den ökade exploateringen kommer naturligtvis att påverka marken inom de båda fastigheterna men det finns inga tecken på att den ytterligare mark som kommer att tas i anspråk har några unika naturvärden i förhållande till omgivande mark.*
- *Riksintressena högexploaterad kust och kulturmiljövård – Viss påverkan kommer att ske men påverkan bedöms inte riskera att påtagligt skada riksintressena, en bedömning som också Länsstyrelsen delar då de inte tagit upp det i sitt utställningsyttrande.*
- *Sammanhållen bebyggelse – Enligt PBL 1 kap. 4 § är sammanhållen bebyggelse ”bebyggelse på tomter som gränsar till varandra eller skiljs åt endast av*

en väg, gata eller parkmark". Kommunen bedömer att detta uppfylls inom planområdet.

- *Strandskydd – noteras.*
- *Sprängning – Det kommer att bli viss påverkan på riksintresset. Dock bedöms inte påverkan påtagligt skada riksintresset. Riskerna relaterade till själva sprängningsarbetet kan hanteras.*
- *Dammar – De största dammarna inom 4:172 skyddas genom planbestämelse.*
- *Dagvattenavrinning – Detta säkerställs i bygglovsprocessen.*
- *Lokala miljömål – Planbeskrivningen har kompletterats med ett avsnitt om lokala miljömål.*

16. Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende och har ingenting att erinra mot upprättat förslag.

Eftersom vi inte har några synpunkter och Svenska kraftnät inte har några ledningar i anslutning till aktuellt område anser vi att detta ärende är avslutat från Svenska kraftnäts sida. Därmed önskar vi inte medverka i det fortsatta remissförfarandet för aktuellt ärende, förutsatt att planområdet inte förändras. Vid eventuella frågor är ni välkomna att höra av er till oss.

Kommentar:

Noteras.

Revideringar

Planförslaget har reviderats. Revideringen innebär i huvudsak att fastigheten Brännö 1:44 efter fastighetsägarens önskemål inte längre ingår i planområdet. Berörda fastighetsägare har informerats om revideringen. I övrigt har beskrivningen av bullerpåverkan från skärgårdsskjutfältet och motiveringen av upphävandet av strandskyddet inom Brännö 5:47 kompletterats.

Eftersom revideringen inte innebär någon väsentlig ändring av förslaget, förutom att Brännö 1:44 efter fastighetsägarens önskemål tagits bort från planområdet, erfordras inte någon ny utställning.

Hanna Cedergren Kaplan
Enhetschef detaljplan sydväst

Sirpa Antti-Hilli
Konsultsamordnare

Sändlista

Kommunala nämnder och bolag m.fl.

- Fastighetsnämnden/kontoret
- Göteborgs Stads Parkerings AB
- Kretslopp och Vatten
- Kulturnämnden/förvaltningen
- Miljö- och klimatnämnden/Miljöförvaltningen
- Namnberedningen och GDA adresser
- Park- och naturnämnden/förvaltningen
- Räddningstjänsten Storgöteborg
- Stadsdelsnämnden/förvaltning i Västra Göteborg
- Trafiknämnden/kontoret

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

- Försvarsmakten Högkvarteret, HKV
- Lantmäterimyndigheten
- Länsstyrelsen
- Skanova Nätplanering D3N
- Svenska Kraftnät
- Västtrafik AB

Sakägare

Utsänt enligt fastighetsförteckning

Övriga

- Ellevio
- Övriga som tidigare yttrat sig i ärendet